

Justis- og
beredskapsdepartementet

Klima- og miljødepartementet

Tildelingsbrev 2020

Sysselemanden på Svalbard

2. januar 2020

1. Innledning - Om tildelingsbrevet

Formålet med tildelingsbrevet er å følge opp og operasjonalisere Stortingets budsjettvedtak og krav og forutsetninger tilknyttet budsjettvedtaket. Tildelingsbrevet er hovedkanalen for formidling av forutsetninger og krav til underliggende virksomheter og skal utgjøre det sentrale grunnlaget for styringsdialogen det aktuelle budsjettåret. Alle styringssignaler fra departement til virksomhet skal være skriftlige og dokumenteres.

Formålet med hovedinstruksen fra departementet til virksomheten er å angi virksomhetens myndighet og ansvarsområder, samt departementets eventuelle forutsetninger og krav til virksomhetens systemer, rutiner og styringsprosesser. Tildelingsbrevet må ses i sammenheng med økonomi- og virksomhetsinstruksen. Instruksen klargjør virksomhetens oppgaver, ansvar og fullmakter i bredt.

Justis- og beredskapsdepartementet v/Polaravdelingen er etatsstyrende departement for Sysselmannen. Klima- og miljødepartementet har det overordnede ansvaret for miljøvernforvaltningen på Svalbard.

Det vises til Prop. 1 S (2019-2020) Svalbardbudsjettet, Innst. 17 S (2019-2020), Justis- og beredskapsdepartementets Prop. 1 S (2019-2020), Innst. 6 S (2019-2020), Klima- og miljødepartementets Prop. 1 S (2019-2020) og Innst. 9 S (2019-2020). Tildelingsbrevet er utarbeidet på bakgrunn av Stortingets endelige budsjettvedtak for 2020 og presenterer de økonomiske rammene for virksomheten i 2020, jf. Økonomireglementet § 7 og Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.

Tildelingsbrevet for 2020 følger målene som er satt i Prop. 1 S (2019-2020) og de hovedutfordringene som er særlig relevante for Sysselmannen. De mål, styringsparametere, resultatkrav og oppgaver som fremkommer i dette tildelingsbrevet vil være førende for departementets oppfølging av Sysselmannen i 2020.

Departementet understreker at tildelingsbrevet ikke er uttømmende for hvilke oppgaver Sysselmannen skal utføre. Utover de prioriteringer og krav som omtales i tildelingsbrevet, legger departementet til grunn at den løpende virksomheten videreføres innenfor de føringer som følger av hovedinstruksen for Sysselmannen, samt øvrig gjeldende regelverk og instruks. Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at Sysselmannen har et selvstendig ansvar for å informere departementet om vesentlige risikoer og avvik i forhold til Sysselmannens oppgaver slik de fremkommer av tildelingsbrev og instruks og fremmeforslag til mulige korrigerende tiltak, jf. pkt. 2.3.2 i Bestemmelser om Økonomistyring i staten.

2. Hovedutfordringer

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard, og skal bidra i utformingen av norsk politikk på øygruppen. Særlig er dette viktig i forbindelse med skredsituasjonen i Longyearbyen, avslutning av aktiviteten i Lunckefjell/Svea og i arbeidet med utvikling av Longyearbyen. Sysselmannen skal i 2020 fortsatt ha en viktig rolle som bindeledd mellom sentrale og lokale myndigheter i sikrings-, omstillings- og utviklingsarbeidet som er satt i gang i Longyearbyen. Fram til skredsikring er på plass i Longyearbyen, er de viktigste tiltakene varsling og evakuering av befolkningen.

Sysselmannen skal følge utviklingen på øygruppen nøye, kommunisere rammene for utvikling, og blant annet påpeke overfor sentrale myndigheter eventuelle behov for justeringer i det rammeverk som til enhver tid gjelder for øygruppen.

Nedbemanning i gruvevirksomheten til Store Norske Spitsbergen Kulkompani medfører en stor omstilling for Longyearbyen. Nedbemanningen har samtidig ikke hatt særlig virkning på den totale sysselsettingen og innbyggertallet i Longyearbyen. Andre næringer er i vekst, f. eks. reiseliv, med en større del utlendinger enn tidligere år. Vekst i cruisetrafikken og annen skipstrafikk gir større behov for inspeksjon, redningsberedskap og oppsyn.

Departementet viser til ny nasjonal strategi for digital sikkerhet og ny lov om nasjonal sikkerhet (sikkerhetsloven) og vil understreke viktigheten av at Sysselmannen setter sikkerhet på dagsorden. I tilknytning til arbeidet med implementering av den nye loven, er det særlig viktig at Sysselmannen gjør gode skade- og risikovurderinger med utgangspunkt i de grunnleggende nasjonale funksjoner som Justis- og beredskapsdepartementet har identifisert. Dette må ligge til grunn for riktige og kostnadseffektive sikringstiltak. Sikringstiltakene skal bidra til etablering av et forsvarlig sikkerhetsnivå. Det er særlig viktig å vurdere objekt klassifisert etter det tidligere regelverket i lys av det nye regelverket.

Verneområdene på Svalbard dekker ca. 65 pst. av landarealet. Forvaltningsplanene er et verktøy for å balansere bruks- og verneinteressene slik at man tar vare på verneverdier og øker forståelsen for Svalbards unike miljøkvaliteter. Samtidig skal de medvirke til lokal verdiskapning og gode opplevelser for de tilreisende

Raske klimaendringer og et økende reiseliv er store utfordringer for miljøvernet og lokalsamfunnene på Svalbard. Rapporten «Climate in Svalbard 2100 beregner klimaendringene på Svalbard fram mot år 2100», for å gi et kunnskapsgrunnlag for klimatilpasning. Rapporten viser at årstemperatur og årsnedbør vil øke kraftig. Det vil bli flere hendelser med kraftig nedbør, oppvarming av permafrosten og økt forekomst av skred.

Klimaendringene gir mindre fjordis på vestkysten av Svalbard. Fjordområde med beskyttende brefronter som fortsatt har stabil fjordis vinterstid, slik som Van Mijenfjorden, blir derfor stadig viktigere for isavhengige arter som ringsel og isbjørn. Samtidig blir disse områdene mer attraktiv for bl.a. reiselivet. Flere isbjørn i Van Mijenfjorden har ført til økt besøkstall.

Fremmende arter er en miljøtrussel også i Arktis og på Svalbard. Flere nye arter kommer på naturlig vis med havstrømmene og kan etablere seg som følge av varmere hav og generelt varmere klima. Andre arter blir introdusert gjennom menneskelig aktivitet.

Klimaendringene gjør kulturminnene mer utsatt enn tidligere på grunn av økt erosjon, økt fare for flom og skred og fordi grunnen tiner. Mindre permafrost innebærer at mange bygg får skader. Økt ferdsel er også en utfordring for kulturminnene.

I lokalsamfunnene på Svalbard er grunnforurensing en utfordring der lokale utslipp påvirker miljøet i større grad enn det man har trodd tidligere. Marin forsøpling og mikroplast i havet og på strendene rundt Svalbard er identifisert som et økende problem. Blant annet kan det føre til alvorlige skader på dyr.

3. Mål, styringsparametere og oppdrag for 2020

Mål og resultatforventninger for 2020

De overordnede målene for svalbardpolitikken er, jf. Innst. S 88 (2016-2017) og Meld. 32 St. (2015-2016) Svalbard:

- En konsekvent og fast håndhevelse av suvereniteten
- Korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd
- Bevaring av ro og stabilitet i området
- Bevaring av områdets særegne villmarksnatur
- Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen

Utover målene fastsatt i stortingsmeldingen har Justis- og beredskapsdepartementet definert følgende mål for svalbardpolitikken, jf. Prop. 1 S (2019-2020):

- God samhandling i beredskap og krisehåndtering
- God samordning og koordinering av norsk polarpolitikk
- Videreutvikle lokalsamfunnet i Longyearbyen

Målene er utledet av, og skal bygge opp under Regjeringens overordnede mål for svalbardpolitikken.

Justis- og beredskapsdepartementet har satt opp følgende mål for politi- og påtalemyndighet i straffesakskjeden:

- En mer effektiv straffesakskjede
- Styrke forebygging av kriminalitet
- Redusere alvorlig kriminalitet

Klima- og miljødepartementet har i Prop. 1 S (2019-2020) definert følgende mål for Svalbard:

- Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet
- De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning

4. Justis- og beredskapsdepartementet

Mål 1:	God samhandling i beredskap og krisehåndtering
Rapportering:	Tertialvis
<i>Formål/hensikt:</i> Regjeringen har som mål at befolkningen skal oppleve stor grad av trygghet for liv, helse og materielle verdier. Svalbards geografiske plassering, store avstander og krevende klima gir særskilte utfordringer på samfunnssikkerhet- og beredskapsområdet. Den lokale beredskapen er ikke dimensjonert for å håndtere større eller samtidige hendelser over lang tid. I tilfelle større hendelser er det derfor lagt til rette for tilførsel av ressurser fra fastlandet. Dersom alvorlige hendinger inntreffer, er det viktig å ha system for å opprettholde samfunnets grunnleggende funksjonsevne. Det er videre viktig å være godt øvd og forberedt på å håndtere situasjoner som kan oppstå. Å ha god samhandling i beredskap og krisehåndtering er et virkemiddel for å redusere sårbarheten i samfunnet. God samhandling skal sikres ved å avklare ulike aktørers rolle, ansvar og myndighet og ved å sikre et godt samvirke mellom dem. Øvinger er sentralt og viktig for å styrke samhandlingen. Beredskapen på Svalbard blir vurdert fortløpende, i lys av aktiviteten på øygruppa og endringer i risikobildet, jf. Innst. 88 S (2016–2017) og Meld. St. 32 (2015–2016).	

Styringsparameter 1.1:	Utvikling av samhandling i det forebyggende samfunnssikkerhetsarbeidet på lokalt og regionalt nivå
Rapportering:	Tertialvis
<i>Formål/hensikt:</i> Formålet med samfunnssikkerhetsarbeid er å styrke samfunnets evne til å forebygge kriser og håndtere alvorlige hendelser gjennom et helhetlig og koordinert arbeid med samfunnssikkerhet, jf. Instruks for departementenes arbeid med samfunnssikkerhet pkt. I. Sysselmannen har i kraft av å være fylkesmann det koordinerende ansvaret for	

Samfunnssikkerhetsarbeidet på øygruppen. Sysselmannen skal tilrettelegge for en helhetlig og systematisk tilnærming til samfunnssikkerhet- og beredskapsarbeidet i samarbeid med andre aktører. Sysselmannen skal understøtte samordningsrollen gjennom koordinering og samhandling med andre myndigheter, fagmyndigheter og andre aktører på samfunnssikkerhet- og beredskapsområdet. Sysselmannen har ansvar for å samordne og informere om samfunnssikkerhet og beredskap på øygruppen.

Sysselmannen skal ha oversikt over risiko og sårbarhet for å forebygge uønskede hendelser og styrke samordningen av beredskap og krisehåndtering. Sysselmannen skal ta initiativ til og legge til rette for å få utført beredskapsplanlegging, herunder legge til rette for at embetet kan utføre pålagte oppgaver innen samfunnssikkerhet og beredskap.

Sysselmannen skal følge opp Longyearbyen lokalstyres samfunnssikkerhetsarbeid i henhold til sivilbeskyttelsesloven. Dette innebærer en videre oppfølging av satsingen på kommunal beredskapsplikt gjennom tilsyn og veiledning, samt oppfølging av samfunnssikkerhet i arealplaner herunder ivareta hensynet til klimaendringer.

Resultatkrav/ambisjonsnivå:

Utvikle samhandling i det forebyggende samfunnssikkerhetsarbeidet på lokalt og regionalt nivå

Oppgave 1.1.1	Bidra i arbeidet med skredsikring av Longyearbyen
Rapportering:	Tertialvis
Formål/hensikt:	Økt trygghet for befolkningen i Longyearbyen
Beskrivelse:	Skredsituasjonen i Longyearbyen er uforutsigbar grunnet klimaendringer og økt hyppighet av ekstremvær. Sysselmannen må både i sin rolle som fylkesmann og som politimester understøtte lokalstyrets arbeid for å sikre befolkningen mot skred inntil permanente sikringstiltak er på plass.

Rapporteringskrav		Frekvens
R 1.1.1	Status for oppfølging av risiko- og sårbarhetsanalyse (Svalbard-ROS)	Årsrapport
R 1.1.2	Iverksatte tiltak for ivaretagelse av Sysselmannens ansvar for samordning i arbeidet med forebygging og beredskap.	Tertialvis

R 1.1.3	Sysselmannens vurdering av tiltakenes effekt	Årsrapport
R 1.1.4	Beskrivelse av samhandling med og oppfølging av Longyearbyen lokalstyre og andre aktører på beredskapsfeltet, med vekt på effekten av samarbeidet, herunder informasjon og veiledning	Tertialvis

Oppgave 1.1.2	Evaluering av hendelser og øvelser
Rapportering:	Årsrapport
Formål/hensikt: Systematisk oppfølging og læring etter øvelser og hendelser er viktig for å bedre evnen til å håndtere fremtidige hendelser.	
Beskrivelse: <ul style="list-style-type: none"> • Sysselmanen skal evaluere hendelser av lokal og regional betydning og øvelser hvor Sysselmanen har deltatt eller arrangert. • Sysselmanen skal utarbeide og sende evalueringsrapport til Justis- og beredskapsdepartementet med kopi til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) innen tre måneder etter større hendelser og øvelser. Funn og læringspunkter fra evalueringer av større øvelser og hendelser av lokal og regional betydning skal følges opp gjennom en ledelsesforankret tiltaksplan. • Oppfølging av øvelser og hendelser, jf. punktet over, skal ikke anses som avsluttet før alle punktene i tiltaksplanen er fulgt opp tilfredsstillende og effekten av tiltak vurdert. 	

Oppgave 1.1.3	Vedlikeholde og oppdatere kunnskap og kompetanse på samfunnssikkerhets og beredskapsområdet, herunder i løpet av perioden 2020-2022 gjennomføre en øvelse for lokalstyrets kriseorganisasjon
Rapportering:	Årsrapport
Formål/hensikt	Styrke Longyearbyens lokalstyres evne til å takle kriser

Rapporteringskrav		Frekvens
R 1.1.4	Sysselemanden skal kunne dokumentere at kunnskap og kompetanse på samfunnssikkerhets- og beredskapsområdet vedlikeholdes og utvikles, for eksempel gjennom deltagelse på relevante seminarer og samlinger (gjelder spesielt på de arenaene der fylkesmennenes beredskapssjefer deltar).	Årsrapport
R 1.1.5	Status for planlegging eller gjennomføring av øvelse for lokalstyrets kriseorganisasjon	Årsrapport

Styringsparameter 1.2:	Samvirke i redningstjenesten
Rapportering:	Årlig

<p>Formål/hensikt:</p> <p>Formålet er å bidra til godt og styrket samvirke i redningstjenesten. Sysselemanden er, som politimester, leder for redningsledelsen ved den lokale redningssentralen (LRS) på Svalbard.</p> <p>Sysselemanden har to store likeverdige helikoptre, tjenestefartøy og kombinert operasjons- og stabsrom. Det er viktig at man samhandler på en måte slik at helikopter og båt kan virke optimalt sammen med andre samvirkepartnere. Dette gjøres primært gjennom en høy øvingsaktivitet.</p>
<p>Resultatkrav/ambisjonsnivå:</p> <p>Utvikling av samvirke i redningstjenesten</p>

Rapporteringskrav		Frekvens
R 1.2.1	Tiltak for å sikre godt samvirke.	Årlig
R 1.2.2	Vurdering av samvirket i redningstjenesten.	Årlig
S 1.2.1	Antall faktiske oppdrag i 2020, med tidsserie for tidligere år.	Årlig

R 1.2.3	Bruk av midlene på kap. 0005 for å sikre større beredskap av lavinehunder i Longyearbyen, samt vurdering av tiltakets effekt.	1. tertialrapport og årsrapport
----------------	---	---------------------------------

Styringsparameter 1.3	Utvikling i tilstedeværelse på øygruppa	
Rapportering:	Årlig	
Formål/hensikt: Med økt cruisetrafikk, fiskeri og turbåttaktivitet har faren for skipsforlis, grunnstøting, oljeutslipp, personskader mm. økt. Det har derfor vist seg nødvendig å øke seilingskapasiteten til Sysselmannens tjenestefartøy for også å kunne ivareta de ordinære tjenestene som kulturminnearbeid, faunatellinger og liknende på en god måte. Det er et tydelig mål at den økte kapasiteten bidrar til økt tilstedeværelse i form av tilsyn, oppsyn og annen aktivitet i og omkring øygruppen.		

Rapporteringskrav		Frekvens
S 1.3.1	Antall gjennomførte tilsyn, seilingsdøgn, inspeksjoner, oppsyn, kontroller og annen aktivitet, med tidsserie for tidligere år.	Årlig
R 1.3.1	Vurdering av tilstedeværelse.	Årlig
R 1.3.2	Status for kontraktsoppfølging og andre forhold vedrørende driften av Polarsyssel.	Tertialvis
R 1.3.3	Status for kontraktsoppfølging og andre forhold vedrørende driften av Sysselmannens helikoptre.	Tertialvis
R 1.3.4	Utvikling i maritim aktivitet rundt øygruppa – ny, oppdatert kunnskap som kommer Sysselmannen til del skal deles med departementet.	Årsrapport

Mål 2:	Videreutvikle lokalsamfunnet i Longyearbyen
Rapportering:	Årsrapport
<p>Formål/hensikt:</p> <p>Regjeringen har som mål å opprettholde norske samfunn på Svalbard, herunder at Longyearbyen skal være et levedyktig lokalsamfunn som er attraktivt for familier og et samfunn som medvirker til å oppfylle og understøtte de overordnede målene i svalbardpolitikken. Sysselmannen har en generell veilederfunksjon overfor lokalstyret, jf. Instruks for fylkesmenn kap. c. Sysselmannen er en viktig premissleverandør for utformingen av svalbardpolitikken, herunder statens politikk overfor Longyearbyen.</p>	

Oppgave 2.1	Revidere forskrift om turisme, feltopplegg og annen reisevirksomhet på Svalbard (turistforskriften). Utarbeide innspill til høringsnotat
Rapportering:	Årsrapport
Frist:	20. juni
<p>Formål/hensikt:</p> <p>En gjennomgang av utviklingen i reiselivet på Svalbard viser at det er behov for å revidere turistforskriften og tilpasse den til dagens reiselivsaktivitet.</p>	
<p>Beskrivelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sysselmannen skal utarbeide et innspill til høringsnotat innen 20. juni 2020. • I innspillet skal Sysselmannen vurdere: innføring av sertifiseringsordning for guider/virksomheter, herunder mulighet for gebyrfinansiering, innskrenkning av forvaltningsområde 10, strengere krav til for tilreisende, strengere krav til sikkerhet i felt, fordeler for fastboende knyttet til ferdsel og meldeplikt, økt krav til forsikring og krav til feltaktivitet for forsknings- og utdanningsinstitusjoner. • I innspillet skal Sysselmannen også vurdere om og eventuelt hvordan en hjemmel for begrensning av sjøbasert og risikobasert reiselivsaktivitet på bakgrunn av sikkerhets- og beredskapsmessige hensyn, kan hjemles i turistforskriften. • I arbeidet med innspillet skal Justis- og beredskapsdepartementet ved Polaravdelingen og Nærings- og fiskeridepartementet involveres etter behov. 	

Mål 3:	God samordning og koordinering av norsk polarpolitikk
Rapportering:	Tertialvis
<p><i>Formål/hensikt:</i> Regjeringen har som mål å ha en samordnet og koordinert svalbardpolitikk. Flere departementer har en rolle i utforming av svalbardpolitikken. Forvaltning og administrasjon av Svalbard har endret seg og er bl.a. blitt mer desentralisert. Desentralisering av myndighet fører til økt behov for koordinering mellom ansvarlige myndigheter. Økt aktivitet på Svalbard har medført at stadig flere lover gjelder for øygruppa. Longyearbyen har også vokst de siste årene med økt og mer variasjon i privat næringsdrift og mer omfattende aktivitet i felt, spesielt innen turisme og forskning. Krav til koordineringen av svalbardsaker har blitt mer omfattende. Sysselmannen skal bidra til å samordne, forenkle og effektivisere den statlige virksomhet på Svalbard, jf. Instruks for fylkesmenn pkt. B.</p> <p>Sysselmannen får mange henvendelser om å være vertskap for besøk fra nasjonale og internasjonale delegasjoner som medfører ressursbruk. Vertskapsrollen er en viktig del av Sysselmannens oppdrag.</p>	

Rapporteringskrav		Frekvens
R 3.1	Redegjørelse for Sysselmannens ressursbruk knyttet til vertskapsrollen	Tertialvis
R 3.2	Restanser og saksbehandlingstid. Sysselmannen bes rapportere dersom det er noen sakstyper hvor restanser eller gjennomsnittlig saksbehandlingstid for ubehandlede saker øker signifikant.	Tertialvis

Annen statistikk

I den grad Sysselmannen har tall tilgjengelig, ber vi om at det også lages tidsserie hvor man synliggjør tall for tidligere år.

	Statistikk		Rapporteringsfrekvens
S 3.1	Alkoholkort	Antall utstedte	Årlig
S 3.2	Søknader om skjenkebevilling.	Mottatte søknader	Årlig

		Behandlede søknader	
S 3.3	Importsøknader om alkohol	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.4	Søknader om skjenkebevilgning hatt til uttalelse	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.5	Søknader om visum, fordelt på fastboende og turister	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.6	Søknader om familieinnvandring	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.7	Søknader om arbeidsinnvandring	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.8	Vielser	Antall	Årlig
S 3.9	Utførte notarialbekreftelser	Antall	Årlig
S 3.10	Antall nyregistreringer og omregistreringer av kjøretøy	Antall	Årlig
S 3.11	Antall registrerte biler pr. 31. desember	Antall	Årlig
S 3.12	Antall registrerte snøskutere pr. 31. desember	Antall	Årlig
S 3.13	Antall registrerte lastebiler pr. 31. desember	Antall	Årlig
S 3.14	Søknader om erverv av skytevåpen	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig
S 3.15	Søknader om leie av våpen til isbjørnbeskyttelse	Mottatte søknader Behandlede søknader	Årlig

Politi – mål og rapporteringskrav

Justis- og beredskapsdepartementet v/ Polaravdelingen er administrativt ansvarlig for politiet på Svalbard. Politidirektoratet er faglig overordnet Sysselmannen. For 2020 har Justis- og beredskapsdepartementet satt opp følgende mål for politiet:

Mål nr. 4:

- 4.1 Befolkningens trygghet og sikkerhet ivaretas
- 4.2 Redusere kriminalitet gjennom effektiv forebygging
- 4.3 Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet
- 4.4 Alle som oppholder seg i Norge har avklart identitet og lovlig opphold
- 4.5 Tilgjengelige tjenester med god service

Sysselemanden bes legge disse generelle prioriteringene til grunn og tilpasse de til de lokale forhold og utfordringer, i lys av Politidirektoratets disponeringsskriv for politi- og lensmannsetaten.

Rapporteringskrav		Frekvens
R 4.1	Utfordringer og prioriteringer, bl.a. sett i lys av de generelle prioriteringer for politiet	Tertialvis

Påtalemyndighet – mål og rapporteringskrav

Justis- og beredskapsdepartementet v/ Polaravdelingen er administrativt ansvarlig for påtalemyndigheten på Svalbard. Riksadvokaten er faglig overordnet Sysselemanden. Justis- og beredskapsdepartementet har fastsatt følgende mål for den høyere påtalemyndighet i 2020:

Mål nr. 5:

- 5.1 Redusere alvorlig kriminalitet
- 5.2 Styrke forebyggingen av kriminalitet
- 5.3 En mer effektiv straffesakskjede

Sysselemanden bes legge disse generelle prioriteringene til grunn og tilpasse de til de lokale forhold og utfordringer, i lys av Riksadvokatens rundskriv «Mål og prioriteringer for straffesaksbehandling i 2020».

Rapporteringskrav		Frekvens
S 5.1	Antall aktorater	Tertialvis
S 5.2	Antall dager medgått til aktorater	Tertialvis
S 5.3	Antall begjærte tilståelsesdommer	Tertialvise
S 5.4	Utstedte forelegg	Tertialvis

S 5.5	Antall straffesaker	Årlig
R 5.1	Kopi av annen rapportering legges ved tertial- og årsrapport	Tertialvis

5. Klima- og miljødepartementet

Klima- og miljødepartementet har det overordnede ansvaret for miljøvernforvaltningen på Svalbard med Miljødirektoratet, Riksantikvaren og Norsk Polarinstitutt som ytre etater, og Sysselmannen på Svalbard som regionalt apparat. Sysselmannen har ansvaret for det daglige forvaltnings- og tilsynsarbeidet innenfor miljøvernsektoren på øygruppen.

Sysselmannen er sekretariat for Svalbards miljøvernfond. Fondet mottar tildelingsbrev fra Klima- og miljødepartementet. Årsrapport for fondet sendes i kopi til Justis- og beredskapsdepartementet.

Den faglige styringen av Sysselmannen på miljøvernområdet skjer direkte fra Klima- og miljødepartementet. Styringen skjer i samråd med Justis- og beredskapsdepartementet, som er administrativt overordnet departement for Sysselmannen.

5.1 Nasjonale mål, prioriteringer og oppgaver for 2020

Det aktuelle resultatområdet i Prop. 1 S Klima- og miljødepartementet (2019-2020) er resultatområdet 6. Polarområdene.

Klima- og miljødepartementet har definert følgende mål for Svalbard:

- Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet.
- De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom for- utsigbar og langsiktig forvaltning.

På bakgrunn av ovennevnte mål har Klima- og miljødepartementet fastsatt følgende prioriteringer for Sysselmannen på Svalbard:

- Arbeide for å sikre at den samlede belastningen av ferdsel og annen menneskelig aktivitet ikke øker, jf. særlig isavhengige arter og andre natur- og kulturminneverdier som er mer sårbare pga. klimaendringer.
- Følge opp arbeidet med å vurdere og gjennomføre tiltak for å bidra til at reiselivsnæringens utvikling underbygger de overordnede miljømålene på Svalbard
- Følge opp arbeidet med opprydding etter kulldriften i Lunckefjell og Svea.
- Arbeide med besøksforvaltning både i og utenfor verneområdene, jf. arbeidet med forvaltningsplaner. Arbeide for at areal- og samfunnsplanleggingen tar hensyn til klimaendringer samt natur og kulturminneverdier innenfor planområdene.
- Arbeide for at den samlede belastningen av menneskelig aktivitet på sårbare

- kulturminneverdier ikke øker
- Bidra til å sikre sårbare kulturminner og kulturmiljøer utsatt for påvirkninger av klimaendringene.

I tillegg er det i miljøvernarbeidet på Svalbard en prioritert oppgave å ta vare på det biologiske mangfoldet gjennom oppfølging av utarbeidede strategier og handlingsplaner som for eksempel når det gjelder fremmede arter og rødlista arter. Tilsvarende skal arbeidet knyttet til forurensning, avløp og avfall både på regelverksiden og ved konkret tiltak i felt bli fulgt opp. Et eksempel på dette er avløp fra lokalsamfunnet med særlig vekt på Adventfjorden. Videre er det en viktig oppgave framover å se til at areal- og samfunnsplanlegging tar hensyn til klimaendringene og til natur- og kulturminne innenfor planområdet.

Sysselemanden er lokal miljøvernmyndighet på Svalbard, og skal i sitt faste, løpende arbeid følge opp disse prioriterte områdene innenfor rammen av sin faglige og juridiske kompetanse.

MÅL 6	Omfanget av villmarkspregete områder på Svalbard skal opprettholdes, og naturmangfoldet bevares tilnærmet upåvirket av lokal aktivitet
Formål: Ivaretagelse av den særegne villmarksnaturen på Svalbard er ett av de overordnede målene for Svalbardpolitikken. En aktiv miljøpolitikk og et effektivt regelverk skal sikre at Svalbard med tilgrensende hav- og drivsområde fremdeles skal være lite påvirket av lokal aktivitet, og være et stort, sammenhengende villmarksområde.	

5.2 Tverrfaglige oppgaver

OPPGAVE 6.1	Avslutning og opprydning etter gruvevirksomheten i Svea og Lunckefjell
Rapportering:	Tertialvis
Frist:	31. desember 2020
Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS har ansvar for å utarbeide en plan for opprydning i Svea og Lunckefjell. Sysselemanden skal følge opp arbeidet med opprydning etter virksomheten i Lunckefjell og Svea som miljøvernmyndighet med ansvar for svalbardsmiljølovens §64, samt bidra til et effektivt samarbeid med tiltakshaveren som er ansvarlig for opprydningen og med andre relevante miljøvernmyndigheter. Arbeidet involverer alle fagområdene innen miljøforvaltningen; naturforvaltning, forurensning/avfall, kulturminner og arealplanlegging.	

Beskrivelse:

Sysselmannen skal sammen med Miljødirektoratet og Riksantikvaren følge opp bestemmelsene om opprydning i svalbardmiljøloven og vilkår som er knyttet til opprydning i de tillatelser som er gitt av miljømyndighetene.

OPPGAVE 6.2	Bidra til å identifisere behov for digitalisering av miljø – og geodata for Svalbard.
Rapportering:	Tertialvis
Frist:	31. desember 2020
<i>Formål/hensikt:</i> Formålet med tiltaket er å etablere digitale løsninger som sikrer at miljø- og geodata for Svalbard lagres og gjøres tilgjengelig på en effektiv måte for forvaltningens saksbehandling. Miljødirektoratet skal ta initiativ til å sette i gang og koordinere denne kartleggingen.	
Sysselmannen skal bidra til å identifisere behovene når det gjelder Svalbard.	
Beskrivelse: Noe av Sysselmannens miljø- og geodata for Svalbard er lagt inn i ulike databaser og noe finnes bare i rapporter og brev som ikke er digitalisert. Datasettene kan også være samlet inn med ulike metoder og lagt inn etter ulike standarder. Det er også en utfordring at åremålsordningen som medfører jevnlig utskiftninger av personell hos Sysselmannen. Mangelen på digitale løsninger gjør det f.eks. vanskelig å sammenstille miljø – og geodata fra ulike kilder, samt å lagre til helhetlige bilder av miljøtilstanden innenfor et geografiske område. Det er nødvendig å få på plass rutiner og fast metodikk for innsamling og digitalisering av data, samt rutinemessig innleggelse av dataene i databaser. Sysselmannen skal i 2020 med utgangspunkt i et initiativ fra Miljødirektoratet, beskrive sitt behov for digitalisering, slik at gode løsninger kan etableres.	

5.3 Naturforvaltning- Prioriteringer og styringsparametere

Her gis det oversikt over hvilke styringsparametere som er knyttet til de ulike prioriteringene. Enkelte styringsparametere er knyttet til ulike prioriteringer, og blir derfor omtalt flere ganger.

Prioriteringer	Styringsparametere
Rapportering: Tertialvis	Rapportering: Tertialvis
Arbeidet med besøksforvaltning både i og utenfor verneområdene, jf. arbeidet med forvaltningsplaner.	-Andel verneområder med godkjent eller igangsatt forvaltningsplan -Status for arbeidet med forvaltningsplan område 10 inkludert besøksforvaltning -Status for verneplanarbeidet for Adventdalen og for arbeidet med utvidelse av Nordenskiöld Land Nasjonalpark.
Arbeide for å sikre at den samlede belastningen av ferdsel og annen menneskelig aktivitet ikke øker, jf. særlig isavhengige arter og andre natur- og kulturminneverdier som er mer sårbare pga. klimaendringer.	Status for arbeidet med forvaltningsplan område 10 inkludert besøksforvaltning. Omfang av tilsyn i felt og vedtatte midlertidige ferd- selsbegrensninger. -Status for verneplanarbeidet for utvidelse av Nordenskiöld Land Nasjonalpark. - Andel prioriterte kulturminner i Kulturminneplan 2013-2023 der det er gjennomført tilstandsvurdering.
Arbeide for at areal- og samfunnsplan- leggingen tar hensyn til klimaendringer samt natur og kulturminneverdier innenfor planområdene.	Status for arbeidet vedrørende areal- og samfunns- planleggingen.
Følge opp Regjeringens arbeid med å gjennomgå utviklingen i reiselivsaktiviteten på Svalbard, knyttet til vurderinger og tiltak for å bidra til at reiselivs- næringens utvikling underbygger de overordnede miljømålene på Svalbard	- Omfang av tilsyn i felt og vedtatte midlertidige ferdselsbegrensninger - Status for utviklingen av Sysselemannens praksis når det gjelder vedtak om leiropphold, ferdsel mv. - Status for vurderinger av behovet for videreutvikling av forskrifter gitt av Sysselemannen som regulerer ferdsel, leiropphold mv)

Oppgave 6.3	Sende utkast til forvaltningsplaner for Sentral-Spitsbergen og utvidelse av Nordenskiöld land nasjonalpark på høring.
Rapportering:	Tertialvis
Frist	1. desember 2020

Formål/hensikt: Forvaltningsplaner for verneområdene på Svalbard, inkludert besøksforvaltning både i og utenfor verneområdene, skal bidra til lokal verdiskaping og gode opplevelser for de tilreisende. Samtidig skal planene legge til rette for og styre bruken av områdene for å ta vare på verneverdiene og øke forståelsen for Svalbards unike miljøkvaliteter. Van Mijenfjorden har på grunn av varmere klima og store endringer i is forholdene, blitt et stadig viktigere leveområde for sel og isbjørn. Det er derfor behov for et styrket vern av dette området for å skjerme sårbare arter som ringsel og isbjørn mot forstyrrende ferdsel. Sysselmannen kunngjorde melding om oppstart av dette arbeidet i juni 2019, med siktemål om å sende planutkast på høring i desember 2020.

Det følger av Meld. St. 32 (2015-2016) Svalbard at Regjeringen vil sikre naturverdier og kulturminner i umiddelbar nærhet til Longyearbyen som er viktige for reiselivet og lokalbefolkningen. En oppfølging av dette er arbeidet for å vurdere behovet for et styrket vern av områder med særlig rikt fugleliv i nedre Adventdalen. Sysselmannen kunngjorde i juni 2019 melding om oppstart av dette arbeidet, med siktemål om utarbeiding av planutkast til faglig gjennomgang i Miljødirektoratet høsten 2021.

Beskrivelse: Ferdigstille høringsutkast for forvaltningsplaner for Sentral-Spitsbergen og utvidelse av Nordenskiöld land nasjonalpark, med sikte på at planen oversendes Miljødirektoratet for faglig gjennomgang innen 1. juli 2020.

Oppgave 6.4	Isbjørnoppgaver
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020
<p>Formål/hensikt. Isbjørnbestanden på Svalbard er spesielt sårbar for klimaendringer og redusert utbredelse av sjøis, og også mer eksponert for forstyrrelser som følge av ferdsel enn de fleste andre isbjørnbestander i Arktis. Sysselmannen har førstelinjeansvaret for forvaltningen av isbjørnen og dens leveområder på Svalbard, og skal i 2020 spesielt ha fokus på å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bidra med faglige innspill til partsmøtet i den internasjonale isbjørnavtalen, som arrangeres 4.-6. Mars i Longyearbyen av Miljødirektoratet. • bidra til å reetablere databasen Polar Bear/Human Interaction Database (PBHIMS) som et aktivt forvaltningsverktøy gjennom styrket funksjonalitet og utvidet datainnsamling. 	
<p>Beskrivelse: Sysselmannen skal bidra med innspill som sikrer at partsmøte i den internasjonale isbjørnavtalen adresserer utfordringene klimaendringer og økt ferdsel skaper for isbjørnbestanden, og legger føringer for det videre samarbeidet som forvaltningen vil ha størst mulig nytte av.</p>	
<p>Databasen Polar Bear/Human Interaction Database (PBHIMS), har til hensikt å spore og analysere konflikt mellom isbjørn og mennesker for alle isbjørnlandene. Bakgrunnen er den økningen man ser av isbjørn som trekker mot landområder på grunn av klimaendringene, og at menneskelig aktivitet i de samme områdene øker. Det er et behov for en ekstra innsats fra Sysselmannen i arbeidet med databasen i 2020. En milepælsplan vil bli foreslått av Miljødirektoratet.</p>	

Oppgave 6.5	Gjennomføre virkemidler og tiltak for å bidra til å redusere miljøbelastningen av reiselivsaktivitetene på Svalbard.
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020
Formål/hensikt: Gjennomgå utviklingen i reiselivsaktiviteten på Svalbard og vurdere konsekvensene for de overordnede miljømålene i svalbardpolitikken. Dette skal særlig ses i lys av samlet belastning og økt sårbarhet på grunn av klimaendringer og føre-var-prinsippet.	
Beskrivelse: Aktuelle virkemidler og tiltak kan være strengere praksis hos Sysselmannen når det gjelder vedtak etter svalbardmiljøloven med forskrifter, samt innskjerpinger i regelverket for ferdselsrestriksjoner, leiropphold mv. Videre kan eventuelle behov for et styrket virkemiddelapparat hos Sysselmannen forøvrig påpekes. En nærmere presisering av oppdraget vil bli gitt senere.	

5.4 Forurensning- Prioriteringer og styringsparametere

Prioriteringer	Styringsparametere
Rapportering: Tertialvis	Rapportering: Tertialvis
Følge opp arbeidet med opprydning etter virksomheten i Lunckefjell og Svea.	Status for arbeidet med opprydning Lunckefjell og Svea.

Oppgave 6.6	Ferdigstille rapport PFAS-utslipp Svalbard lufthavn.
Rapportering:	1. tertialrapport 2020.
Frist	1. april 2020
Formål/hensikt: I lokalsamfunnene på Svalbard er grunnforurensning en utfordring. Sysselmannen skal ferdigstille rapport om PFAS-utslipp på Svalbard lufthavn. Rapport leveres Miljødirektoratet.	

Oppgave 6.7	Rapport om status for arbeidet med marin forsøpling på Svalbard
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020

Formål/hensikt: Marin forsøpling og mikroplast i havet og på strendene rundt Svalbard er identifisert som et økende problem. Sysselmannen skal levere en beskrivelse til Miljødirektoratet av omfanget av og utfordringene knyttet til opprydding av marin forsøpling på Svalbard, med særlig vekt på en beskrivelse av status for arbeidet i dag (aktiviteter, aktører, samarbeid og koordinering og eventuelt kunnskapsbehov).

Beskrivelse: Sysselmannen skal levere en kortfattet rapport om status for arbeidet med opprydding av marin forsøpling på Svalbard til Miljødirektoratet. Det som forventes er en kort rapportering om hvilken kunnskap Sysselmannen faktisk har og ikke har om aktiviteter, aktører, samarbeid og koordinering og eventuelt kunnskapsbehov når det gjelder marin forsøpling. Det forventes ikke at Sysselmannen i denne omgang skal innhente omfattende fakta om alle aktivitetene og resultatene av disse.

Statistikkrapportering

Vi ber om at statistikken leveres i tabeller, for å lette gjenbruk. Nærmere spesifisering av statistikken ut over tabellen under gjøres av Sysselmannen selv.

	Statistikk	Frekvens
S 6.1	Reinsdyrjakt	Årlig
S 6.2	Reintelling	Årlig
S 6.3	Fjellrevjakt	Årlig
S 6.4	Røyefiske	Årlig
S 6.5	Seljakt	Årlig
S 6.6	Rypejakt	Årlig
S 6.7	Småviltjakt	Årlig
S 6.8	Helikopterlandinger fordelt på formål	Årlig
S 6.9	Helikopterlandinger i naturvernområder	Årlig

5.3 Kulturminner - Prioriteringer og styringsparametere

MÅL 7	De 100 viktigste kulturminnene og kulturmiljøene på Svalbard skal sikres gjennom forutsigbar og langsiktig forvaltning
--------------	--

Formål:

Naturverdier og kulturminner som ligger nær lokalsamfunnene er viktige for reiselivet og lokalbefolkningen og må sikres. Prioriterte kulturminner og kulturmiljøer skal sikres med utgangspunkt i Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023.

Klimaendringene fører til økt fare for flom og skred. Dette vil påvirke hvor folk kan bo, og fører med seg utfordringer for arealplanleggingen i lokalsamfunnene. En viktig oppgave framover blir derfor å sørge for at areal- og samfunnsplanleggingen i planområdene tar hensyn til klimaendringene og til natur- og kulturminner innenfor planområdene.

Prioriteringer	Styringsparametere
Rapportering: Tertianvis	Rapportering: Tertianvis
Arbeide for at den samlede belastningen av menneskelig aktivitet på sårbare kulturminner og kulturmiljøer ikke øker.	Andel prioriterte kulturminner i Kulturminneplan 2013-2023 der det er gjennomført tilstandsvurdering.
Bidra til å sikre sårbare kulturminner og kulturmiljøer utsatt for påvirkninger av klimaendringene.	Antall gjennomførte tilstandsregistreringer og istandsettningstiltak av prioriterte kulturminner i Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023.
Arbeide for at areal- og samfunnsplanleggingen tar hensyn til klimaendringer samt natur og kulturminneverdier innenfor planområdene.	Status for arbeidet vedrørende areal- og samfunnsplanleggingen.

Oppgave 7.1	Oppdatere og kvalitetssikre informasjon om kulturminner i kulturminnebasen Askeladden
Rapportering:	Tertianvis
Frist	31. desember 2020
Formål/hensikt: Videreføring av påbegynt 1-årig prosjekt for oppdatering av kulturminnedata i Askeladden. Arbeidet er viktig å for å måle på indikatorene.	
Beskrivelse: Tilstandsrapportering på de enkelte kulturminnene skjer gjennom oppdatering og kvalitetssikring av dataene i Askeladden.	

Oppgave 7.2	Tilgjengeliggjøre innsamlete data (ortofoto, fotogrammetri) fra Sysselmannens overvåkingsprogram for kulturminner for eventuell bruk i MOSJ
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020
Formål/hensikt: Det skal utredes hvordan data fra Sysselmannens overvåkingsprogram kan gjøres tilgjengelig for bl.a. MOSJ.	

Oppgave 7.3	Gjennomføre tilstandsregistreringer av prioriterte kulturminner i Kulturminneplan for Svalbard 2013-2023.
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020
Formål/hensikt: Målet er å få en overordnet oversikt over tilstand på fredete bygninger.	
Beskrivelse: Tilstanden skal inn i Askeladden.	

Oppgave 7.4	Utarbeide faglig program for den arkeologiske virksomheten
Rapportering:	Tertialvis
Frist	31. desember 2020
Formål/hensikt: Det faglige programmet skal utrede nåværende kunnskapssituasjon og legge føringer for videre prioriteringer innenfor den arkeologiske virksomheten.	

6. Styring og kontroll hos Sysselmanen

Justis- og beredskapsdepartementet forutsetter at den interne styringen hos Sysselmanen er basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Også styringsdialogen mellom Sysselmanen og Justis- og beredskapsdepartementet skal være innrettet etter risiko- og vesentlighet. Jf. omtale i punkt 1 og 3 legger departementet til grunn at risikoperspektivet er integrert i virksomhetens rapportering.

Som det fremgår av hovedinstruks til Sysselmanen legger departementet til grunn at Sysselmanen har en tilfredsstillende intern kontroll, jf. § 14 i Reglement for Økonomistyring, slik at driften er formåls- og kostnadseffektiv, utføres i samsvar med gjeldende lover og regler, og at rapporteringen er pålitelig og nøyaktig. God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig. Det skal i årsrapportens kapittel IV redegjøres for styring og kontroll hos Sysselmanen. Departementet ber om at kapittel IV inneholder informasjon om blant annet følgende:

RAPPORTERINGSKRAV		Frekvens
R 8.1	Sysselmanen skal gi følgende rapportering om styring og kontroll (kapittel IV i årsrapporten): <ul style="list-style-type: none">- Overordnet redegjørelse og vurdering av den interne kontrollen i virksomheten.- Virksomhetens vurdering av hvor det finnes utfordringer i den interne kontrollen som departementet bør være kjent med- Omtale av konkrete svakheter som er avdekket, hvilke tiltak som eventuelt er satt i verk og effekten av tiltakene	Årsrapport
R 8.2	Sysselmanens rutiner for å sikre systematisk og kontinuerlig erfarings- og kunnskapsoverføring ved organisasjonsendringer og personellutskiftninger	1. tertialrapport
R 8.3	Sysselmanens arbeid med informasjonssikkerhet	2. tertialrapport, som eget brev

6.1 Ny sikkerhetslov

Ny sikkerhetslov stiller tydeligere krav enn tidligere til at virksomheter som omfattes av sikkerhetsloven skal etablere et styringssystem for sikkerhet, og at forebyggende sikkerhetsarbeid skal være en del av virksomhetens styringssystem.

RAPPORTERINGSKRAV		Frekvens
R 8.4	Virksomheten skal i årsrapport for 2020 redegjøre for arbeidet med å integrere sikkerhetsstyringen i øvrig virksomhetsstyring, hvorvidt det er etablert rutiner for ledelsens gjennomgang av virksomhetens forebyggende sikkerhetsarbeid og om dette er gjennomført.	Årsrapport

Særskilt om bygge- og leiekontrakter

I Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor, fastsatt i kongelig resolusjon den 13. januar 2017, gis det en samlet oversikt over ansvarsforhold, fullmakter og kravene til saksbehandling ved lokalanskaffelser.

7. Styringsdialog og rapportering i 2020

7.1 Tertial- og årsrapport

Justis- og beredskapsdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i budsjettproposisjonen for kommende år. Sysselmannens resultatrapportering for 2020 vil danne deler av grunnlaget for denne rapporteringen. Den formelle rapporteringen fra Sysselmannen til Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet gis i etatsstyringsmøtene gjennom ordinære rapporteringer og ellers gjennom kontakt ved behov.

- Rapportering per 1. tertial: Frist 15. mai 2020.
- Rapportering per 2. tertial: Frist 15. september 2020.
- Endelig årsrapport per 31. desember 2020: Frist 15. februar 2021.

Årsrapporten skal inneholde seks deler, med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Det vises for øvrig til DFØs veileder for årsrapportering på DFØs nettsider, www.dfo.no (under Styring/Årsrapport). Årsrapporten skal følge kravene i Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.5.1.

Tertialrapportene skal disponeres ut fra de rapporteringskrav som er satt i tildelingsbrevet.

Det bes om at rapporteringene oversendes begge departementer.

O 9.1	Sysselmannen skal i forkant av årsrapporteringen gjøre en overordnet, strategisk vurdering av risiko og mulighetsrom knyttet til samfunnsoppdraget i et femårsperspektiv. Vurderingen skal danne grunnlag for årsrapportens kapittel 5.
Formål/hensikt:	Justis- og beredskapsdepartementet ønsker å styrke arbeidet med den langsiktige utviklingen og styringen i justissektoren.

7.2 Etatsstyringsmøter

Det vil avholdes tre etatsstyringsmøter hvor både Justis- og beredskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet deltar:

- Etatsstyringsmøte 1: 9 -11 mars i Longyearbyen
- Etatsstyringsmøte 2: 22. juni i Oslo
- Etatsstyringsmøte 3: 3.-5. november i Longyearbyen

8. Budsjettrammen og fullmakter for 2020

8.1 Disponibelt budsjett

På bakgrunn av Stortingets budsjettvedtak 12. desember 2019 stilles følgende midler til disposisjon for Sysselmannen i 2020:

Kap. 0005	Sysselmannen	
Post 01	Driftsutgifter	71 817
Sum		71 817

Kap. 3005	Sysselmannen	
Post 01	Diverse inntekter	500
Post 02	Refusjoner mv.	3 000
Post 16	Refusjon av foreldrepenger	-
Post 18	Refusjon av sykepenger	-
Sum		3 500

Kap. 0006	Sysselmannens transporttjeneste	
Post 01	Driftsutgifter	224 100
Sum		224 000

Kap. 3006	Sysselmannens transporttjeneste	
Post 01	Leieinntekter	0
Post 02	Refusjoner	0
Sum		0

Kap. 0009	Kulturminnetiltak	
Post 01	Driftsutgifter	2 142
Sum		2 142

Kap. 3009		
Post 012	Diverse inntekter	0
<hr/>		
Sum		0

8.2 Følgende endring tiltak er innarbeidet i budsjettrammen for Sysselmannen for 2020:

- Bevilgningen på kap. 0006 Sysselmannens transporttjeneste, er økt med 15 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett for 2019, (eksklusive endringene i revidert nasjonalbudsjett 2019). Midlene skal brukes til å utvide seilingssesongen for «Polarsyssel» med 3 måneder til 12 måneder.

8.3 Følgende fullmakter delegeres Sysselmannen for 2020, jf. Stortingets budsjettvedtak:

- Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter, post 21 Spesielle driftsutgifter
- Kap. 469 Vergemål, post 21.
- Kap. 440, post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag

8.3.1 Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter, post 21 Spesielle driftsutgifter

Sysselmannen gis i forbindelse med Svalbard forlikråds virksomhet fullmakt til å belaste kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene disponeres i tråd med regelverket for de regelstyrte ordningene. Sysselmannen må være oppmerksom på hvilke utgifter som belastes de regelstyrte postene, samt utvise kritisk holdning i bruken av denne typen utgifter. Sysselmannen er en av flere aktører som belaster postene.

Sysselmannen gis fullmakt til å belaste posten for utgifter til godtgjørelse til forlikrådets medlemmer og kompetansehevende tiltak i form av kurs. Det vises til forskrift om forlikrådene (forlikrådsforskriften) og rundskriv G-05/2006 *Forlikrådene og sekretariat* for nærmere bestemmelser om hvilke utgifter som kan posteres på kap. 414, post 21.

8.3.2. Kap. 469 Vergemål post 21 Spesielle driftsutgifter

Sysselmannen gis i forbindelse med sin virksomhet som fylkesmann fullmakt til å belaste kap. 469 Vergemål post 21 Spesielle driftsutgifter. Midlene disponeres i tråd med regelverket for de regelstyrte ordningene. Sysselmannen må være oppmerksom på hvilke utgifter som belastes de regelstyrte postene, samt utvise kritisk holdning i bruken av denne typen utgifter. Sysselmannen er en av flere aktører som belaster postene.

Sysselmannen gis fullmakt til å belaste posten for Sysselmannens utgifter til vederlag og utgiftsrefusjon for verger, jf. vergemålsloven § 30.

8.3.3. Kap. 440, post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag

Sysselmannen gis med dette fullmakt til å belaste kap. 440, post 22 Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, etter søknad og godkjenning av Nordland politidistrikt, jf. Politidirektoratets rundskriv 2014/010 *Retningslinjer for søk etter personer som antas å være omkommet*.

8.4 Merinntektsfullmakter:

1. Sysselmannen kan overskride bevilgningen på kap. 0005 post 01 Sysselmannen, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett på 3,0 mill. kroner på kap. 3005 Sysselmannen, post 02.
2. Sysselmannen kan overskride bevilgningen på kap. 0006 Sysselmannens transporttjeneste post 01, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett på 0 kroner på kap. 3006, post 02.
3. Sysselmannen kan overskride bevilgningen på kap. 0009 Kulturminnetiltak post 01, tilsvarende inntekter utover vedtatt budsjett på 0 kroner på kap. 3009 Kulturminnetiltak, post 01.

8.5 Delegering av fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet inneholder en del fullmakter for Kongen til å gjøre unntak fra eller utfylle reglementets bestemmelser. I rundskriv R-110 gir Finansdepartementet departementene fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilgningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg blir det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker.

Delegert myndighet skal alltid utøves i samsvar med gjeldende lover og regler, gitte retningslinjer og intensjoner for hvorledes fullmaktene skal brukes. Det vises til veilederen i statlig budsjettarbeid der bl.a. bruk av unntaksbestemmelser i Bevilgningsreglementet (budsjettfullmakter) er omtalt. Paragrafene i parentes i punktene under refererer til paragrafene i Bevilgningsreglementet.

8.5.1 Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (§ 3, 4. ledd, 2. setning)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at alle utgifter og inntekter føres brutto i budsjett og bevilgningsregnskap. Det er imidlertid gitt et unntak som tillater nettoføring i forbindelse med utskifting av utstyr. Med dette gis imidlertid Sysselmannen fullmakt til

nettoføring ved utskifting av utstyr på følgende vilkår:

- a) Inntekter fra salg av brukt utstyr kan nettoføres på post 01 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 prosent av bevilgningen på den aktuelle posten.
- b) Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftninger som er ledd i en rutinemessig fornyelse av utstyr. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 01 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, må bruttoføres på vanlig måte.
- c) Salgsinntektene skal bokføres som en inntekt i kontoklasse 3 i standard kontoplan (jf. Finansdepartementets rundskriv R-102) og rapporteres til bevilgningsregnskapet på post 01 Driftsutgifter eller post 21 Spesielle driftsutgifter (jf. Finansdepartementets rundskriv R-101). Føringeren må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 prosent ikke overskrides.

8.5.2 Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret (§6, 2. ledd)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet er at staten bare kan pådra forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Med dette gis imidlertid virksomheten fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår, og med de begrensninger som følger i teksten under:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde anskaffelser til den ordinære driften av statlige virksomheter. Hvilke typer anskaffelser det her dreier seg om, vil kunne variere etter virksomhetens oppgaver, men alminnelige eksempler vil være leie av lokaler og kontorutstyr, samt kjøp av renholds- og vaktmestertjenester.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover budsjettåret, må behovet for oppsigelsesklausuler nøye vurderes. Hensynet til den framtidige handlefriheten skal veie tungt ved vurderingen. Særlig gjelder dette ved langsiktige avtaler.

Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd der det bl.a. kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til tilsvarende krav i økonomireglementet § 4. På dette området innebærer disse bestemmelsene både et krav til å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Det understrekes at bestemmelsene bare gjelder adgangen til å pådra forpliktelser utover

budsjettåret. Sysselmannens kontrakter angående leie av helikoptre og tjenestefartøy omfattes ikke av denne fullmakten.

8.5.3 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter (§ 11, 4. ledd, nr. 1)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride utgiftsbevilgninger. Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 1 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter.

8.5.4 Fullmakt til å overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel (§ 11, 4. ledd, nr. 2)

Det følger av hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen.

Bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd nr. 2 inneholder imidlertid et unntak ved at Kongen kan gi bestemmelser om overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Sysselmannen gis fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 prosent av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 01 Driftsutgifter kan tas med ved beregningen av overførbart beløp under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

8.5.5 Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjettår (§ 11, 4. ledd, nr. 3)

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride en utgiftsbevilgning. Etter bevilgningsreglementets § 11 fjerde ledd nr. 3 gis det adgang til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål med inntil 5 pst. mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer.

Finansdepartementet har fastsatt nærmere retningslinjer og forutsetninger for adgangen til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål. Det vises til rundskriv R-110 datert 13. januar 2017 pkt. 2.6. Sysselmannen må i hvert enkelt tilfelle sende søknad til Justis- og beredskapsdepartementet om slikt samtykke før bevilgningen kan overskrides.

8.5.6 Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste (§ 5)

Det er som regel ikke adgang til å overskride et tildelt beløp eller til å overføre det til en annen budsjettermin eller til en annen budsjettpost i samme termin. Det er imidlertid gitt et unntak ved at inntil 5 pst. av ubrukt driftsbevilgningen under post 01 og post 21 kan overføres til neste budsjettår. Søknad om slik overføring skal godkjennes av Finansdepartementet. Sysselmanen sender søknad til Justis- og beredskapsdepartementet i forbindelse med regnskapsrapporten per 31. desember. Eventuelt overført beløp kan ikke disponeres av Sysselmanen før departementet gir beskjed om det gjennom tillegg til tildelingsbrev.

9. Vedlegg

Vedlagt følger oversikt over faste oppgaver på miljøfeltet.